- Може садржати произвољан број елемената
  - Чиме је величина ограничена?
- Број елемената се може мењати током времена
  - Нпр. помоћу push_back()
- Пример

```
vector<double> age(4);
age[0] = .33;
age[1] = 22.0;
age[2] = 27.2;
age[3] = 54.2;
```

age: 4

age[0]: age[1]: age[2]: age[3]:

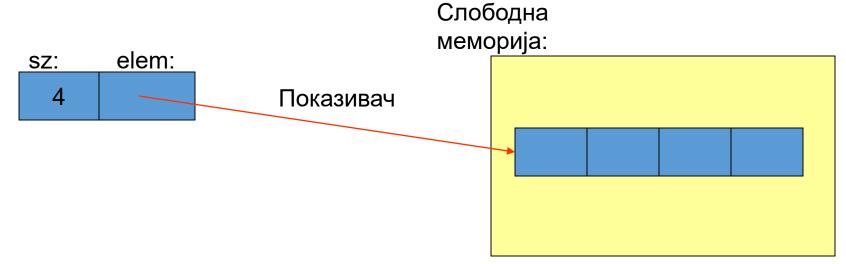
0.33 | 22.0 | 27.2 | 54.2

Животни век (трајност) променљиве

- За почетак животног века, тј. настајање променљиве, везано је заузимање ресурса.
- За завршетак је везано ослобађање ресурса (и видели смо на које све начине се то обавља).
- Међутим, при настајању променљиве можемо урадити још неке ствари.
- На пример, иницијализовати променљиву или још неке активности.
- То радимо кроз специјалну функцију коју називамо конструктор.

Вектор (конструктор)

```
vector::vector(int s)
    : sz(s),
    elem(new double[s])
{
}
// new овде не иницијализује елементе
```


Вектор (конструктор и једноставан приступ)

```
class vector {
 int sz;
 double* elem;
public:
 vector(int s) : sz(s), elem(new double[s]) { }
 double get(int n) const { return elem[n]; }
 void set(int n, double v) { elem[n] = v; }
 int size() const { return sz; }
};
vector v(10);
for (int i = 0; i < v.size(); ++i) {
  v.set(i, i);
  cout << v.get(i) << ' ';
```

10

2.0

3.0

4.0

5.0

6.0

1.0

8.0

7.0

Вектор (деструктор)

• И нестајању променљиве можемо придружити још неке активности. То радимо кроз специјалну функцију коју називамо деструктор.

• Ово је пример врло важне технике:

- заузми ресурсе у конструктору
- ослободи их у деструктору
- Примери ресурса: меморија, датотеке, нити, сокети...

```
void foo()
  double* elem = new double[50];
  throw some exception();
  delete[] elem;
void foo()
  std::vector<double> vec(50);
  throw some_exception();
```

```
class vector
 int sz;
 double* elem;
public:
 vector(int s) : sz(s), elem(new double[s]) { }
 ~vector() { delete[] elem; }
 double get(int n) { return elem[n]; }
 void set(int n, double v) { elem[n] = v; }
 int size() const { return sz; }
};
```

Проблем

• Копирање не ради како бисмо очекивали

```
void f(int n)
 vector v(n);
 vector v2 = v; // ?
 // vector v2{v};
 vector v3;
 v3 = v; // ?
 // v3 == v ?
 // ...
```

Подсећање: шта нам од операција треба

- Кључне операције:
  - Подразумевани конструктор (своди се на празан код)
    - Поништава се ако се декларише било који други конструктор
  - Конструктор копије (подразумевано се своди на копирање података)
  - Додела копије (подразумевано се своди на копирање података)
  - Деструктор (подразумевано се своди на празан код)

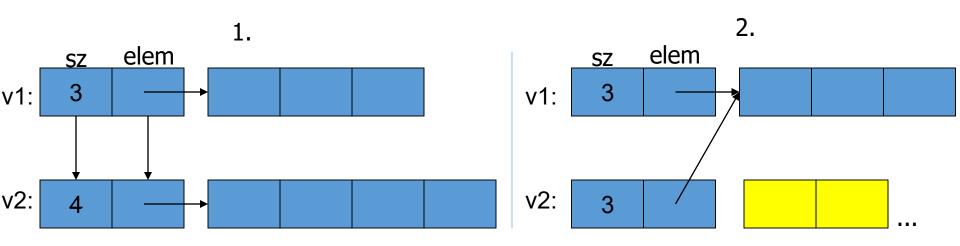
```
class Token {
public:
    Token() {}
    Token(const Token& x) : kind(x.kind), value(x.value) {}
    Token& operator=(const Token& x) { kind = x.kind;
        value = x.value; }
    ~Token() {}
    char kind;
    double value;
}
```

Подразумевано иницијализовање копијом

```
void f(int n)
 vector v1(n);
 vector v2 = v1; // иницијализација:
                     подразумевано копира елементе класе
                  // дакле, sz и elem he бити копирани
                                                     2.
         elem
                                             elem
     SZ
                                    v1:
v1:
v2:
                                    v2:
```

Проблем када напустимо f()! Зашто?

Подразумевана додела копије

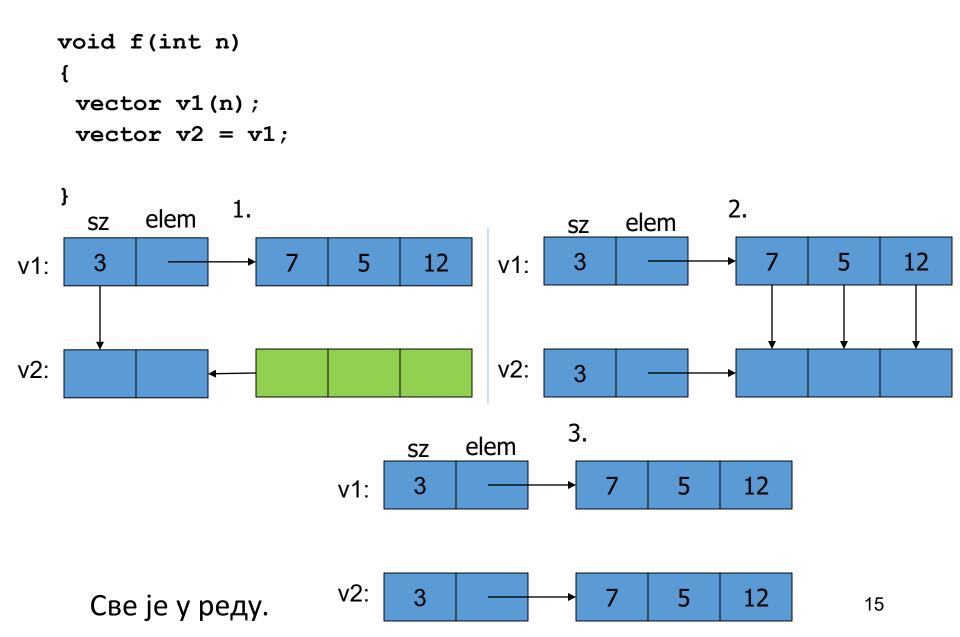

Опет проблем када напустимо f()! Сада имамо и цурење меморије.

Конструктор копије (иницијализација)

```
class vector
 int sz;
 double* elem;
public:
 vector(const vector&);
 // ...
};
vector::vector(const vector& a)
 : sz(a.sz), elem(new double[a.sz])
 for (int i = 0; i < sz; ++i)
   elem[i] = a.elem[i];
```

Иницијализација помоћу конструктора копије

Оператор доделе (додела копије)

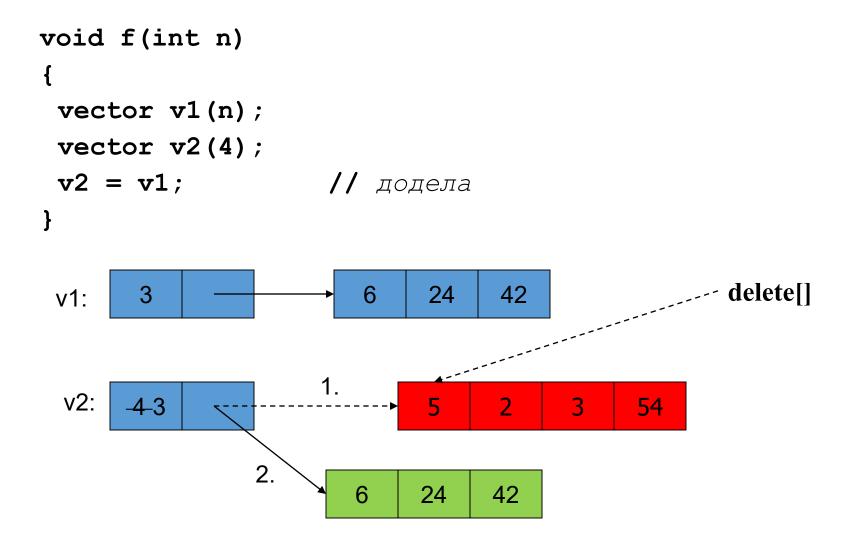
```
class vector
{
  int sz;
  double* elem;
public:
  vector& operator=(const vector& a);
  // void operator=(const vector& a);
};

y = x = a;
// x = a;
```

Оператор доделе

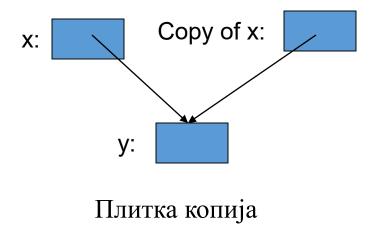
```
vector& vector::operator=(const vector& a)
 // као конструктор копије,
 // али морамо руковати и старим елементима
 double* p = new double[a.sz];
 for (int i = 0; i < a.sz; ++i)
   p[i] = a.elem[i];
 delete[] elem;
 sz = a.sz;
 elem = p;
 return *this;
```

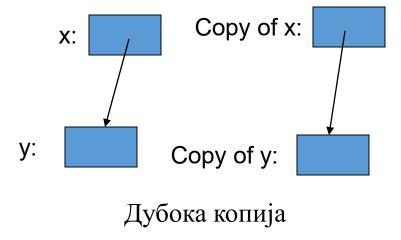
Копирање помоћу оператора доделе

Терминологија у вези са копирањем

- Плитка копија: копира само показивач
- Дубока копија: копира оно на шта показивачи показују
  - То се дешава приликом копирања типова vector, string, итд.

Вектор (једноставан приступ)

```
vector v(10);
for (int i = 0; i < v.size(); ++i) // ружьикаво
{
 v.set(i, i);
 cout << v.get(i);</pre>
}
for (int i = 0; i < v.size(); ++i) // на ово смо навикли:
 v[i] = i;
 cout << v[i];
```


Вектор (преклапамо [] оператор)

```
class vector
 int sz;
 double* elem;
public:
 vector(int s) : sz(s), elem(new double[s]) { }
 // ...
 double operator[](int n) { return elem[n]; }
};
vector v(10);
for (int i = 0; i < v.size(); ++i) // ради само за читање
 v.set(i, i); 💢
 cout << v[i]; </
       10
                            1.0
                                2.0
                                     3.0
                                          4.0
                                               5.0
                                                    6.0
                                                         7.0
                                                             8.0
                                                                  9.0
```

Вектор (могли бисмо користи показивач)

```
class vector
 int sz;
 double* elem;
public:
 vector(int s) : sz(s), elem(new double[s]) { }
 // ...
 double* operator[](int n) { return &elem[n]; }
};
vector v(10);
for (int i = 0; i < v.size(); ++i) // ради, али и даље ружњикаво
 *v[i] = i;
 cout << *v[i]; ~
       10
                           1.0
                                2.0
                                     3.0
                                         4.0
                                              5.0
                                                   6.0
                                                        7.0
                                                            8.0
                                                                 9.0
```

Вектор (користимо референцу)

```
class vector
 int sz;
 double* elem;
public:
 vector(int s) : sz(s), elem(new double[s]) { }
 // ...
 double& operator[](int n) { return elem[n]; }
};
vector v(10);
for (int i = 0; i < v.size(); ++i)
 v[i] = i; \checkmark
 cout << v[i]; 🥢
        10
                             1.0
                                 2.0
                                       3.0
                                            4.0
                                                 5.0
                                                      6.0
                                                           7.0
                                                                8.0
                                                                     9.0
```

Који алат употребити?

- Нож
- Јер може све!

Који алат употребити?

• А шта ћемо са овим?

• Сличан је однос показивача и референци.

• Као и још неких елемената језика...

Важне особине показивача:

- Додела показивачу мења показивач, а не оно на шта он показује
- Адреса објекта (која се може сместити у показивач) се добија употребом унарног & или new
- За приступ објекту на који се показује користи се унарно *, [] или ->
- Показивач може садржати нул вредност (nullptr), што означава да показивач не показује ни на шта.

Важне особине референце:

- Додела референци мења оно на шта референце показује, а не њу саму
- Референца се може доделити само приликом иницијализовања
- Приступ објекту кроз референцу не захтева никакву посебну синтаксу
- Референца увек нешто референцира (не може ништа да не референцира)

- Показивач је променљива која садржи адресу неког објекта у меморији.
- Референцу можемо описати као "константан показивач који се имплицитно дереференцира", или као "алтернативно име објекта".
- И референца у многим случајевима се сведе на коришћење адреса у меморији (тј. понашање је испод хаубе је најчешће исто), али је се то дешава имплицитно.
- Показиваче можемо користити за све! (Као што и све можемо написати у асемблеру.)
- Али треба да их користимо јако ретко...
- Само у јако ограниченим блоковима кода, или специјалним функцијама, где је ефикасност критична, и где је врло мала могућност да настану негативне последице (јер је блок мали, па се целокупна употреба показивача може лако сагледати).
- У скоро свим другим употребама, предност треба давати језичким конструкцијама или елементима стандардне библиотеке који те случајевелбоље покривају.

- На пример, референце је боље користити у следећим случајевима:
  - Пренос параметара

```
int foo(const int* x) {
  return *x + 1;
}
int foo(const int& x) {
  return x + 1;
}
```

- На пример, референце је боље користити у следећим случајевима:
  - Пренос параметара
  - Униформан приступ атрибуту класе

```
struct vector {
  int* at(int x) {
    return &elem[x];
  }
}

*v.at(i) = 5;
cout << *v.at(i);

struct vector {
  int& at(int x) {
    return elem[x];
    }
}

v.at(i) = 5;
cout << v.at(i);</pre>
```

- На пример, референце је боље користити у следећим случајевима:
  - Пренос параметара
  - Униформан приступ атрибуту класе
  - За краћи назив променљиве

```
if (x->clan1->clan2->clan3.qet() == 5)
  x->clan1->clan2->clan3.set(8);
clan3Type* y = &(x->clan1->clan2->clan3);
if (y-)qet() == 5)
 y->set(8);
clan3Type\& y = x->clan1->clan2->clan3;
if (y.get() == 5)
  y.set(8);
```

- На пример, референце је боље користити у следећим случајевима:
  - Пренос параметара
  - Униформан приступ атрибуту класе
  - За краћи назив променљиве
  - За везе између објеката које увек морају постојати

```
struct zavisnaKlasa{
  refKlasa* ptr; // мора увек показивати
                 // не неку инстанцу refKlasa типа
  zavisnaKlasa() : ptr(&globRefKlasa) {}
  zavisnaKlasa(int count) {} // грешка неће бити откривена
};
struct zavisnaKlasa{
  refKlasa& ptr; // мора увек показивати
                 // не неку инстанцу refKlasa типа
  zavisnaKlasa() : ptr(globRefKlasa) {}
  zavisnaKlasa(int count) {} // грешка у превођењу
```

- На пример, референце је боље користити у следећим случајевима:
  - Пренос параметара
  - Униформан приступ атрибуту класе
  - За краћи назив променљиве
  - За везе између објеката које увек морају постојати
- За све друге потребе користите експлицитну индирекцију, тј. показиваче (за сада...).